

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο ΜΥΣΣΕ ΚΑΙ ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

(“Ενα έξαιρετικά ένδιαφέρον άρθρο γιά την παθολογική κατάστασι του ποιητού των «Νυκτών» του Γάλλου ιατρού Βικτόρ Πωσέ)

μέγας ποιητής του ρωμαντισμού 'Αλφρέδος Μυσσέ πέθανε στις 2 Μαΐου 1857 σε ήλικια σαραντά-έξη περίπου έτών άπο μιά πάθησι της άστρης, άπο την οποία ύπεφερε πρό δεκαπέντε χρόνων.

Μά από τὸν καιρὸν σχεδὸν ποὺ ἥρθε στὸν κόσμο, ήταν πάντα πολὺ λεπτῆς υγείας, ήταν ἔνας ὄργανισμός νοσηρός.

«Εἶνε ἀδύνατον — γράφει πάστον σχετικῶς ὁ Κάρολος Μωρέας — νὰ μιλήσῃ κανεὶς γιὰ τὸ Μυσσέ, χωρὶς νὰ κάνῃ λόγο γιὰ ἔνα εἰδος τρέλλας ποὺ τὸν κατέκει ἀπὸ τὰ πὰ τριπεροῦ του χρόνια. Εἶχε γεννηθῆ ἀνήσυχος, ἔβλεπε ὄπτασίες καὶ ὑπέκειτο συχνὰ σὲ κρίσεις ἐπιληφίας. Σὰν νὰ μὴν ἔφταναν ἔτει δύλια αὐτὰ, σὲ ἡλικία εἴκοσι χρόνων, ἔγινε ἀλκοολικὸς καὶ ὠμολογοῦσε ὃ ἴδιος ὅτι ἡ ἐρεμισμένη φαντασία του καὶ τ' ἀρρωστα νεῦρα τὸν ἀποτελοῦσαν τὸ καλύτερο μέρος τῆς γοητείας του καὶ δὲν τὸν τῆν ίδιοφυνία.

* * *

Ο Μυσσέ γεννήθηκε στὸ 1810. Ἀπὸ νήπιο σχεδὸν ἀκόμα, μποροῦσε μὲ χαριτωμένες κινήσεις καὶ μὲ χαρακτηριστικὰ λογάκια, νὰ ἐκφράζῃ τὰ αἰσθήματά του, τὴ λύπη του καὶ τὴ χαρά του. Μά ἀπὸ τὴν ἴδιαν ἐποχὴν κιόλας, ἀρχισε νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ ταχυπαλμία καὶ δύσπνοια.

Ἐπίσης ἀπὸ παιδάκι ἀκόμη, πρωτοαισθάνθηκε τὸν ἔρωτα. Σὲ ἡλικία τεσσάρων χρόνων, βλέποντας μιὰ ἔξαδέλφη του, ἔνοιωσε γι' αὐτὴν ἔνα κεραυνοβόλο αἰσθήμα.

«Τὸ ὄνομά της — ἔλεγε ἀργότερα — χαράχτηκε ἀπὸ τὸν μέσα στὴν καρδιά μου μὲ ἔνα σουγιά.

Σὲ ἡλικία δὲ δεκαυχτὼ χρόνων — δύπος γράφει ὁ Σαίντ - Μπέθ — «Εἶχε τὰ δουλιόνια του φουσκωμένα ἢ πόθος της ἐπιθυμίας». Τὸν φλόγιζε δι πόθος ν' ἀπολύσῃ τὸν ἔρωτα καὶ νὰ χαρῇ τὴ ζωή, δέσο τὸ δυνατὸν περισσότερο.

Ολα τὰ πάθη τῆς νεότητος, ὁ ἔρως, ἡ ποίησις καὶ ἡ ἀσωτεία ἔξεδηλώθησαν σ' ὅτον μὲ μιὰ ἀσυγκράτητη καὶ θλιβερὴ δύρμη. Δὲν ήταν ὁ κύριος τῶν παθῶν του. Ὁπως λέει ὁ ἴδιος «τὰ πάθη του ἐξ οὐσιανού μέσα του καὶ τ' ἀρρωστα χέρια τους τὸν ἀσπρωχναν πρὸς τὸ ἄγνωστον».

Τὸ νευρικό του σύστημα ήταν πραγματικὸς δέκτης ἔξωτερικῶν κυμάτων καὶ ἡ εὐκισθησία του ἀφάνταστη.

Μιὸς μέρα, ὁ Μυσσέ περνοῦσε μαζὸν μὲ δυὸ φίλους του ἀπὸ κάποιων λεωφόρο τοῦ Παρισιοῦ, ὅταν ἔξαφνα τοὺς εἶπε:

— Δὲν ἀκοῦτε;

— Τι; τὸν ρώτησαν ἔκεινοι.

— Ἀκούω μιὰ φωνὴ ποὺ μοῦ λέει: «Δολοφονήθηκα στὴ γωνιὰ τῆς ὁδοῦ Σαμπανᾶ...»

Οἱ τρεῖς φίλοι, ἀπὸ περιέργεια, πήγαν ὧς τὴ γωνιὰ τῆς ὁδοῦ Σαμπανᾶς καὶ ἐκεῖ ἀπόμειναν κατάπληκτοι. Εἶδαν μερικοὺς ἀστυφύλακας νὰ μεταφέρουν ἔνα δυστυχισμένο παλληκάρι ποὺ μόλις πρὸ δλίγων στιγμῶν εἶχε δολοφονηθῆ στὴ γωνιὰ ἐκείνη.

Σημειωτέον σχετικῶς ὅτι οὕτε ὁ Μυσσέ, οὕτε οἱ φίλοι του ἤξεραν τὸν νεκρό.

Οσοι ἀναφέρουν τὸ γεγονός αὐτό, ἀναρωτοῦνται μήπως ὁ Μυσσέ ήταν προκισμένος μὲ μιὰ ἔκτη, ἄγνωστη αἰσθησι;

Στὸ σπίτι του, ὁ Μυσσέ «δὲν ήταν ποτὲ μόνος». Ἡ κάμαρή του ήταν γεμάτη σκιές. «Οχι μόνο νεκροί, μά καὶ ζωντανοί, ἀπόντες, ὠρθωνόντουσαν μπροστά του σὰν φαντάσματα.

«Βλέπω ὄπτασίες — γράφει κάπου ὁ ἴδιος — καὶ ἀκούω φωνές. Καὶ δὲν ἀμφιεύλαλω καθόλου γι' αὐτό, γιατὶ δλες μου ἡ αἰσθήσεις μοῦ τὸ θεβαιώνουν».

Μά δὲν ήσαν αὐτὰ μόνο. Στὶς μεγάλες κρίσεις τῆς ζωῆς του, ὁ ποιητὴς ἔβλεπε τὸ ἴδιο τὸ φάντασμα τοῦ ἔαυτοῦ του.

Μιὸς μέρα, μέσα στὸ δάσος τοῦ Φονταινεμπλώ, εἶδε νὰ περνά μπροστά του ἔνας ἀνθρωπός ποὺ ἔτρεχε χλωμός, ἀναμαλλιασμένος, μὲ τὰ ροῦχα του ξεσκισμένα.

«Πέρασε μπροστά μου — γράφει ὁ Μυσσέ — φίχνοντάς μου ἔνα βλέμμα φοιχτὸ καὶ κάνοντάς μου μὰ ἀπαίσια γκριμάτσα μίσους καὶ περιφρανήσεως. Τότε φοβήθηκα καὶ ἔπεσα μπρούμψτα κάτω, γιατὶ στὸν ἄνθρωπο αὐτὸν ἀναγνώρισα τὸν... ἔαυτόν μου!»

* * *

Σὲ ἡλικία δέκα χρόνων, ὁ Μυσσέ αὔτοῦ πνωτιζόταν, κυττάζοντας τὰ μάτια ἐνὸς πορτραίτου ποὺ κρεμόταν στὸν τούχο τῆς κάμαρής του. «Ἐπεφτε τότε γονατιστὸς στὸ κρεβετάτι του κι' ἔμενε ὅρες δλόκληρες ἔτσι, κάνοντας χίλια ὄνειρα καὶ κυριευμένος ἀπὸ μιὰ ἀλλόκοτη ἔκστασι.

Μιὰ μέρα, σὲ ἡλικία εἰκοσι χρόνων περιέπεσε σὲ κατάστασι «ύπνωσεως» κυττάζοντας μιὰ εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ! Τότε φάνηκε σὰν νὰ ζωντάνει ὁ Χριστὸς καὶ νᾶθγαίνεις ἀπὸ τὴν εἰκόνα. «Ἐπειτα εἶδε τὸ Χριστὸ νὰ τὸν πλησιάζῃ καὶ νὰ τοῦ δίνει τὸ χέρι του...»

Εἶνε εὔκολο τῷρα νὰ φανταστῇ κανεὶς σὲ ποιὰ κατάστασι ἐκνευρισμό καὶ ἔξαντλήσεως ἀφηναν ἡ σκηνὴς αὐτὲς τὸν ποιητή...

«Οταν ἔγραφε ὁ Μυσσέ, ἐπεδίωκε πάντοτε τὴ συγκίνησι.

«Ο, τι ἔγραψε, τὸ αἰσθάνθηκε πραγματικά. Καὶ ὅταν — λέει ὁ ἴδιος — γράφοντας ἔνα στίχο, νοιώθω κάποιο γνώριμό μου χτύπημα στὴν καρδιά μου, εἶμαι τότε βέβαιος, ὅτι ὁ στίχος αὐτὸς εἶνε ἀριστος».

Στὸν ἔρωτα, ἔσπρωχνε τὸν ἔρεθισμὸν τὸ ὄπταστο σημεῖο του, καὶ τὸ πάθος τὸν κυρίευε δλόκληρο μὲ μιὰ ἀδυσώπητη δύναμι. «Ἡ ἀλληλυγραφία του μὲ τὴ Γεωργία Σάνδη δείχνει ποιές καταστροφές τοῦ ἔκανε ὁ παράφορος ἔρως του πρὸς αὐτήν.

Σπρωγμένος ἀπὸ τὴ νοσηρή του προδιάθεσι, ὁ Μυσσέ, γοητεύταν μὲ τὴν ἀνάγνωσι ρωμαντικῶν διηγήσεων ποὺ ἔγραφαν γιὰ τὶς ἡδονὲς καὶ τὶς καταπληκτικὲς ὄπτασίες πυὺ προκαλοῦν τὸ χασίς καὶ τὸ δπιο. Τότε ἀρεσε ἐπίσης νὰ πηγαίνῃ τὴ νύχτα στὰ νεκροταφεῖα καὶ σὲ ἀλλα μέρη, ὅπου ἔμφανίζονται φαντάσματα. Μά τοῦ ἀρεσε ἀκόμα νὰ ἀντλῇ τὸν ἀσπρωχνούς του καὶ τὰ ὄνειρά του, πίνοντας ἀλκοόλ.

«Οι ἀχνοὶ τοῦ κρασιοῦ — γράφει στὶς «Ἐξαιμαλόγησί» του — μὲ κάνουν ν' ἀκούω τὶν πολύναγκημένη μου νὰ μοῦ μιλάῃ. Ἡ φύσις μοῦ φαίνεται τότε σὰν μιὰ πολύτιμη πέτρα μὲ χύλιες ὅψεις ἀπάνω στὴν ὁποία εἶνε γραφιμένα μιστηριώδη δύναματα».

«Ο Μυσσέ ἔπινε, μά δὲν ἔπινε ἀπλῶς ἀπὸ εύχαριστησι. «Ἐπινε — ὅπως δρθότατα παρατηρεῖ ὁ δόκτωρ Καμπανές — γιὰ νὰ δηλητηριάζεται.

Καθισμένος στὸ καφενεῖο τῆς «Ρεζάνς» δημοσιεύει, διέτασσε νὰ τοῦ φέρουν ἔνα φριχτὸ μῆγμα ἀπὸ ἀψέντι καὶ μπύρα,

— κοκταίηλ τῆς ἐπινοήσεως του. Τὸ ἀδειαζε μονορροῦφι, κανοντας μιὰ φριχτὴ γκριμάτσα ἀρδίας, ὅπως κάνει κανεὶς ὅταν πίνῃ ἔνα ἀσχημό φάρμακο. Ἀφοῦ ἔπινε ἀρκετὰ τέτοια ποτήρια, ἀκουμποῦσε τότε τὴ ράχη του στὸν καναπέ, κι' ἀρχιζε νὰ καπνίζῃ ἔνα σωρὸ πούρα, παραδομένος σὲ ἀτελείωτες ὄνειροπολήσεις. Στὶς ἐντεκάμιση τὸ γκαρσόνι φώναζε ἔνα ἀμάξι κι' ὠδηγοῦσε σ' αὐτὸν τὸν ποιητὴ ποὺ τρέκλιζε, κρατῶντας τὸν ἀπὸ τὸ μπράτσο. «Οταν ἔφθανε στὸ σπίτι του, ἡ καλή του ὑπηρέτρια τὸν πλάγιαζε σὰν παιδάκι κι' ἔκει στὸ κρεβετάτι του «μεταμόρφων» σὲ μεγαλότενεστα ἔργα τὰ ὄνειροπολήματα τῆς μεθῆς του».

Κάποιος σύγχρονός του, χαρακτηρίζοντας τὴ συμπεριφορὰ αὐτὴ τοῦ ποιητοῦ, λέει δικαίως: «Σκότωνες ἔτσι τὴ μεγαλοφυΐα του».

Καὶ, πραγματικά, ὁ Μυσσέ, ὅσο μεθοῦσε, ἔνοιωθε νὰ μεγαλώνῃ μέσα του ἡ ἀδυναμία του νὰ γράψῃ. Κι' ὁ ἴδιος τὸ καταλάβαινε αὐτό. Καταλάβαινε ὅτι κατέστρεφε μόνος του μέρα μὲ τὴ μέρα τὴ διάνοιά του καὶ παρακολουθοῦσε τὴν καταστροφή.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 45)

·Ο ·Αλφρέδος Μυσσέ

Ο ΜΥΣΣΕ ΚΑΙ ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 21)

αὐτή μὲ τὴν ἀπελπισία μέσα στὴν ψυχή του, μὲ τὴν θέλησί του καταρρακωμένη, ἀνίκανος νὰ ἀμυνθῇ κατά τοῦ ἴδιου τοῦ ἔκαυτου του. Κι' ἔγραφε στίχους, ἀπεθυνόμενος πρὸς τοὺς φίλους του, ὅπως οἱ παρακάτω:

Μέσ' στὸ ποτῆρι αὐτὸ δόπου ζητάω νὰ πιέω τὸ μαρτύριο μου,
ἀφῆστε νὰ πέσουν μερικὰ ιδώρουν οὐκτοι...
* * *

Παρ' ὅλ' αὐτὰ δημως, δ. Μυσσέ θὰ μπορούσε νὰ θεραπευθῇ ἀπὸ τὸν ἀλκοολισμό του, ἀν ἔπειτε στὰ χέρια ἐνὸς καλοῦ γιατροῦ, ὁ ὅποιος θὰ ἔξασκουσε κάποια ἐπιθολή ἐπάνω του. "Ἐνας τετυίος γιατρὸς θὰ τὸν ἔπειθε νὰ ἔγκαταλεψῃ τὸ Παρίσι καὶ νὰ πάῃ ν' ἀναπαυθῇ στὴν ἔξοχή. Ἐκεῖ, δ. ήλιος, ἡ γαλήνη καὶ μιὰ λουτροθεραπεία θὰ τὸν θεράπευσαν χωρὶς ἄλλο ἀπὸ τὴν «διψομανία» του.

Μὰ κανένας ἀπὸ τοὺς γιατρούς του δὲν θέλησε ν' ἀκολουθήσῃ τὸ θεραπευτικὸ αὐτὸ σύστημα κ' ἡ κατάστασις τοῦ πυητοῦ ἔχειροτέρευε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. "Ολοὶ οἱ φίλοι του ἀδιαφορούσαν γιὰ τὴν κατάστασί του καὶ δὲν ἔδισταζαν μάλιστα νὰ τοῦ δίνουν νὰ πίνῃ..

—'Αγαπητέ μου πυητά, τοῦ ἔλεγε μιὰ μέρα, δ. Βιλλεμαίν, δὲν σὲ βλέπουμε καθόλου...

—Μὰ περνάω τελευταῖα ὅλο τὸν καιρό μου πίνοντας, τοῦ ἀπάντησε δ. Μυσσέ.

—"Ω! ώραία! εἶπε τότε δ. Βιλλεμαίν. Πᾶμε λοιπὸν νὰ σοῦ προσφέρω μερικὰ ποτήρια ἀψέντι.

Λίγες ήμέρες μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πυητοῦ ὁ πιὸ στενός του φίλος Γκισαρντὲ συνάντησε τὸν Ἀλέξανδρο Δουμᾶ, ὁ ὅποιος τοῦ εἶπε:

—Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε ὅτι τὸν σκότωσε τὸ ἀλκοόλ.

—Συμφωνῶ, ἀπάντησε ὁ φίλος τοῦ Μυσσέ, μὰ αὐτὸ δὲν ἀποδεικνύει τίποτε ἐναντίον τοῦ ἀλκοόλ. Φανερώνει μόνο ὅτι δ. ὄργανισμὸς τοῦ Μυσσέ δὲν τὸ σήκωνε...

Τί νὰ πῇ κανεὶς γιὰ ἔνα τέτοιο φίλο;

"Ἄν, κατὰ τὶς τελευταῖες ήμέρες τῆς ζωῆς του, δ. Μυσσέ κατώρθωσε νὰ ξεφύγῃ λίγο ἀπὸ τὸν θυūρκο, καὶ νὰ γράφῃ τὴν «Ἐλπίδα στὸν Θεό» τὸ δόφειλει αὐτὸ σὲ μιὰ φτωχὴ γυναῖκα, τὴν ἀδελφὴ Μαρκελίνα, ἡ ὅποια «περιποιήθηκε τὴν ψυχή του καὶ φρόντισε γιὰ τὴν ἀνάνηψί της».

"Εθαψαν τὸν Μυσσέ μαζὺ μ' ἔνα μεταξοκέντητο κοντυλοφόρο, ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ἡ Μαρκελίνα. Τὴν κηδεία του παρηκολούθησαν εἰκοσιοχτὼ μόνο φίλοι του.

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΞΕΝΙΕΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 33)

νὰ συγκρατηθῇ. Καὶ ζαφνικὰ σ' ἔνα αἰσθηματικὸ κομμάτι ἡ Νταίζη ἔθγαλε ἔνα στεναγμὸ καὶ ἔπεισε πρὸς τὰ πίσω ἀναίσθητη στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Μάρτενερ. Καὶ ἐκείνος μὲ τὸ ψυχρὸ ὑφος ἐνὸς «τζέντλεμαν» τὴν πῆρε στὰ χέρια του, τὴν μετέφερε ὥσ τ' αὐτοκινητό της καὶ ἔσπευσε νὰ τὴν δόηγήσῃ στὸ σπίτι της.

Μὰ ἡ Νταίζη ποὺ εἶχε τώρα συνέλθει δὲν τὸν ἔφησε πειὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ κοντά της:

—Κύριε, τοῦ ἐδήλωσε, μὲ κάνατε νὰ σᾶς ἀγαπήσω μὲ τὴν ἐπιμονὴ καὶ τὴν ἀγριὰ πολιορκία σας κ' ὕστερα, δὲν θαρεθήσατε αὐτὸ τὸ παιγνίδι πάφαστε νὰ ἐνδιαφέρεσθε γιὰ μένα. "Ε, όχι αὐτὸ εἶνε μιὰ μεγάλη προσθολή. Δὲν σπάνε ἔτσι τὴν καρδιὰ ἐνὸς κοριτσιοῦ γιὰ νὰ διασκεδάσουν. Μπορεῖτε νὰ φύγετε. Μὰ θὰ σᾶς τύπτη διαρκῶς ἡ συνείδησίς σας γι' αὐτὸ τὸ ἔγκλημα ποὺ κάνατε.

Κι' δ. Τσάρλου Μάρτενερ δὲν ἔφυγε. Σὰν τέλειος «τζέντλεμαν» παντρεύτηκε τὴν νέα γιὰ τὴν κατάκτησι τῆς ὅποιας εἶχε χαλάσει τόσα χρήματα καὶ τόσα ζεύγη παπούτσιώνι.

Τὴν παντρεύτηκε, δὲν δὲν τὴν ἀγαποῦσε πειὰ, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τὴν ἀγαποῦσε ἵσως στὸ μέλλον. "Ισως...

ΜΠΟΜΠΥ ΝΤΑΓΜΟΝΤ

ΘΑ ΜΕ ΠΑΝΤΡΕΥΘΗΣ !

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 34)

φύγω ἀπὸ κοντά σου. Θὰ μὲ παντρευθῆς μάλιστα, γιατὶ διαφορετικὰ θ' ἀποκαλύψω σ' δλον τὸν κόσμο τὸ τέχνασμά σου καὶ θὰ σὲ ρεζιλέψω.

Κι' δ. Πώλ Ρανφέρ, τρελλὸς ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του, ἀναγκάσθηκε πράγματι νὰ κάνῃ γυναῖκα του αὐτὸ τὸ ὡμορφο μὰ καὶ πλάσμα. Καὶ τώρα μετανοημένος σκέφτεται ἐκείνη τὴν εύτυχισμένη ἐποχὴ ποὺ ἀγαποῦσε μόνον τὶς ἀσχημες γυναῖκες, ἡ ὅποιες τοῦ χάριζαν δλη τὴν τρυφερότητά τους χωρὶς νὰ ζητοῦν τίποτε ὡς ἀντάλλαγμα. Κ' εἶνε, μὰ τὴν ἀλήθεια πολὺ δυστυχισμένος.

ΑΝΤΡΕ ΤΥΓΚΕΑ

Τ' ΑΓΡΙΟΠΕΡΙΣΤΕΡΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 15)

Κατόπιν, κύριε; Αυτὸ δὲν εἰνε καθόλου ἐνδιαφέρον. "Αρχισιν νὰ κερδίζω τὴν ζωὴ μυσ δουλεύοντας σὲ διάφορα ὑποστατικά... Μὰ δὲν ἔνοιωθα πολὺ καλὰ τὸν ἔσυτό μου... 'Υπόφερα, γιατὶ ἡμουν μακρυά ἀπὸ τὴν πατρίδα μου... Μιὰ μέρα, μερικοὶ σύντροφοί μου ποὺ μὲ κορόϊδευαν, γιατὶ ἡμουν θλιμμένος, μὲ πήγαν σὲ μιὰ ταβέρνα... Εκεῖ δὲν ἄργησα νὰ ζαλιστῶ... Κι' ὅταν τέλος μέθυσα, ἔνοιωσα τὸν ἔσυτό μου εύτυχισμένο. Μέσα ἀπὸ τοὺς ἀχνούς, μὲ τοὺς ὅποιους γέμιζε τὸ κρασὶ τὸ κεφάλι μου ξανάθεπα τὴν πατρίδα μου, τὸ χωριό μου, τὸν πύργο... "Εθλεπα πῶς κυνηγοῦσα ἀγριοπερίστερα στὰ δάση μας... "Εθλεπα πῶς ἡ δεσποινὶς Παυλίνα μου ἔδινε τὰ ξανθὰ μαλλιά της νὰ τὰ φιλήσω... Ναί, ἡμουν εύτυχισμένος. Μονάχα ποὺ δτανή μέθη πέρασε, ξαναβρέθηκα μόνος στὸν κόσμο καὶ μακρυά ἀπ' δλα... Καὶ τότε ἄρχισα νὰ ξαναπίνω... "Ετσι ἔμαθα τὸ κρασί...

—Ο Σεζαίρ σώπασε... Κύτταξε τὸν ούρανὸ ποὺ ξεκαθάριζε πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μας...

—Ξαναγύρισα ἔδω, εἶπε τελειώνοντας, δταν ἔμαθα πῶς ἡ δεσποινὶς παντρεύτηκε κι' ὅτι εἶχε ἔγκατασταθῆ μὲ τὸν σύζυγό της στὸ Παρίσι... "Ετσι δὲν τὴν ξαναεῖδα, οὕτε θὰ τὴν ξαναεῖδω ποτέ...

Μιὰ στιγμή, ἡ σιωπὴ θασίλευσε ὀλόγυρά μας. "Επειτα ἔνα σφύριγμα ἀκούστηκε σὲ κάποια ἀπόστασι.

—Εἶνε δ. ἀμαζᾶς ποὺ ἔρχεται νὰ μᾶς πάρη, εἶπε δ. Σεζαίρ. Μπυροῦμε νὰ φύγουμε... Δὲν θὰ κάνουμε τίποτε μ' αὐτὸν τὸν βορῆα...

Καὶ φέρνοντας τὸ χέρι του στὸ στόμα του πρὸς τὴν διεύθυνσι τοῦ σφυρίγματος, φώναξε:

—Α α α — ο ύ — ο ύ!...

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΟ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΝΤΙΠΟΛΣΕΒΙΚΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 9)

—Ο Στάλιν ζῆσαν ἔντειχισμένος στὸ Κρεμλίνο, μέσα στὸ ὄποιο μπυρεῖ νὰ μῆταις μόνο ἄμα προμηθευθῇ εἰδικὴ ἀδεια γιὰ τὴν ὅποια χρειάζονται ἀναρίθμητες διατυπώσεις. Ζῆσαν ἔνα εσωτερικὸ κτίριο τοῦ ἀπέραντου αὐτοῦ παλατιοῦ, στὸ ὄποιο μπρεῖ νὰ μῆταις μόνο ἄμα προμηθευθῇ μιὰ ἄλλη εἰδικὴ ἀδεια, γιὰ τὴν ὅποια χρειάζονται ἀκόμα πιὸ πολλὲς διατυπώσεις, ζῆσαν τέλος σ' ἔνα διαμέρισμα τοῦ κτιρίου αὐτοῦ, στὸ ὄποιο κανένας δὲν μπαίνει ποτέ. Ή συγκεντρώσεις, ἡ συνελεύσεις καὶ τὰ συνέδρια στὰ ὄποια συμμετέχει, γίνονται στὸ Κρεμλίνο τὸ ἴδιο κι' έτσι δὲν ὑποχρεώνεται νὰ θραίκην ἔξω.

Τὴν ήμέρα τῆς κηδείας της γυναίκας του, ἡ ὅποια αὐτοκτόνησε γιὰ λόγους ποὺ παρέμειναν μυστηριώδεις, ἀπαγορεύτηκε νὰ ἀνοιχθῇ ἔστω κι' ἔνα παράθυρο κατὰ μῆκος τῶν δρόμων ἀπὸ τοὺς ὄποιους θὰ περνοῦσε ἡ πομπή. Κι' αὐτὸ γιατὶ θὰ παρακολουθοῦσε τὴν κηδεία κι' δ. Στάλιν.

Λένε πῶς δ. Στάλιν εἶνε σιωπηλός. Αὐτὸ δὲν εἶνε ἀκριβές. Οι... χιλιομετρικοὶ λόγοι ποὺ ἔξεφωνησε ὡς τώρα γεμίζουν πολλοὺς μεγάλους τόμους καὶ εἶνε ίκανός νὰ μιλάῃ μὲ τὴν ἴδια ἄγνοια τῶν πραγμάτων γιὰ δλα τὰ ζητήματα.

Μπορεῖ νὰ μιλάῃ ἐπὶ δρες ὀλόκληρες χωρὶς ώστόσο νὰ εἶνε καθόλου ρήτωρ. Ποτὲ δὲν λέει τίποτε τὸ πρωτότυπο, τὸ κανούργιο τὸ ζωντανό.

Τότε θὰ ρωτήσετε πῶς ἔπειθη; Αὐτὸ εἶνε ζήτημα ποὺ θὰ ἀπασχολήσῃ στὸ μέλλον τὴν ιστορία...

ΓΚΑΙΡΙΓΚ, Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΩΝ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 17)

τὸ φάνηκε πολὺ καλὰ κατὰ τὸν δεύτερο γάμο του μὲ τὴν "Εμμο Σούεμαν, ὁ ὄποιος ἔγινε πέρυσι.

—Ἐν πρώτοις ἀνέβαλε τὸν γάμο του, ὁ ὄποιος εἶχε δρισθῇ γιὰ τὶς 12 Απριλίου, γιατὶ φοβήθηκε μήπως περάσῃ ἀπαρατήρητος, ἐπειδὴ τὴν ἴδια μέρα ἀκριθῶς θὰ γινόταν ἡ διάσκεψις τῆς Στρέζας. Τὸν ἀνέβαλε λοιπὸν κατὰ δυσ ἡμέρες, γιὰ νὰ συγκεντρωθῇ ὅλη ἡ προσυχὴ τοῦ κόσμου σ' αὐτόν.

Τὴν παραμονὴ τοῦ γάμου του, δ. Γκαΐρινγκ πῆρε ἔνα ἀεροπλάνο καὶ πετώντας πάνω ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς μνηστῆς του ἔρριξε σ' αὐτὸ λουλούδια. Μετὰ τὸν γάμο, στὸν ὄποιο παρεστάθη ώς μάρτυρς ὁ ίδιος δ. Χ